ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΣΕΕ - Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Τεύχος 123, Δεκέμβριος 2005

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού (Β΄ τριμήνου 2005), το Εργατικό δυναμικό της χώρας ανέρχεται στα 4.849 χιλιάδες άτομα περίπου και αντιστοιχεί πλέον των 2/3 του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας (15-64 ετών). Η απασχόληση πλησιάζει τα 4.382 χιλιάδες άτομα, οι άνεργοι πλησιάζουν τις 467 χιλιάδες, ενώ το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 9,6% του εργατικού δυναμικού.

Οι νεοεισερχόμενοι άνεργοι ανέρχονται σε 178.600 άτομα και αναλογούν στο 38,2% του συνόλου των ανέργων, πάνω από το ήμισυ των ανέργων είναι τόσο οι μακροχρόνια άνεργοι (264.600 άτομα) όσο και οι άνεργοι που έχουν εργαστεί στο παρελθόν (288.300 άτομα), Τα στοιχεία αυτά αναφέρονται στο παρόν τεύχος της ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ σε άρθρο για την απασχόληση το 2005. Επιπλέον σε αυτό το τεύχος παρουσιάζεται άρθρο για το "νέο" θεσμικό πλαίσιο για την μετανάστευση. Τέλος η ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ παρουσιάζει τις δραστηριότητες του ΙΝΕ-ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ το τελευταίο διάστημα.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ • ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Χρήστος Πολυζωγόπουλος • **ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:** ΤΟ Δ.Σ. ΤΟΥ ΙΝΕ, *Πρόεδρος:* Χρήστος Πολυζωγόπουλος, *Αναπληρωτής Πρόεδρος:* Α. Αποστολόπουλος, *Αντιπρόεδρος:* Π. Βούτος, Δ. Στρατούλης, Γ. Ποντικός, *Γρ. Οικονομικού:* Κ. Πουπάκης, *Διευθύνων Σύμβουλος:* Φ. Φατούρος, *Μέλη:* Α. Βλάχος, Π. Γρατσάνης, Στ. Κουτσιούμπελης, Ν. Τσιούνης, Α. Μητρόπουλος, Γ. Ντάσης, Δ. Παρλαβάντζας, Λ. Τέσκος, Σοφ. Κοντόπουλος, Σωτ. Νικολαρόπουλος • **ΓΡΑΦΕΙΑ:** Εμμ. Μπενάκη 71Α, Αθήνα 106 81, Τηλ: 210 3327710, 210 3327726, Fax: 210 3304452 • **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:** www.inegsee.gr • **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ:** ΚΑΜΠΥΛΗ, Αντιγόνης 60, Τηλ: 210 5156820, Fax: 210 5156811

Ο ΝΌΜΟΣ 3386/2005: ΤΟ "ΝΈΟ" ΘΕΣΜΙΚΌ ΠΛΑΊΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΝΆΣΤΕΥΣΗ

Του Απόστολου Καψάλη

Το καλοκαίρι του 2005 ψηφίστηκε ένας ακόμη Νόμος για την μετανάστευση στην χώρα μας. Ο Νόμος 3386/2005, με τίτλο "Είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια", υιοθετήθηκε τελικά την 4η Αυγούστου 2005[1], ύστερα από μια πολύμηνη περίοδο αγωνιώδους αναμονής για εκατοντάδες χιλιάδες μετανάστες. Η έντονη ανυπομονησία, η οποία κυριάρχησε μέχρι την ψήφιση του Νόμου, οφείλεται σε δύο βασικούς παράγοντες.

Ο πρώτος συνίσταται στο μεγάλο αριθμό αλλοδαπών εργαζομένων και μελών των οικογενειών τους, οι οποίοι, είτε απέτυχαν να υπαχθούν στο καθεστώς του Ν. 2910/2001 και να αποκτήσουν τις απαραίτητες άδειες εργασίας και διαμονής, είτε το είχαν μερικώς επιτύχει, αλλά η σχετική διαδικασία βρισκόταν σε εκκρεμότητα εξαιτίας της γραφειοκρατίας που περιέβαλε το σύστημα χορήγησης των αδειών.

Στις 19 Οκτωβρίου 2004[2], στο άκουσμα της πρωθυπουργικής εξαγγελίας στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης για ένα νέο θεσμικό πλαίσιο, οι ελπίδες των αλλοδαπών για μια αρμονική ζωή στην Ελλάδα αναπτερώθηκαν. Ταυτόχρονα, όσο εντείνονταν οι συζητήσεις γύρω από σχετικές δημοσιογραφικές πληροφορίες και αποκαλύψεις, πολλές αρμόδιες υπηρεσίες καθυστερούσαν ή ακόμη και ανέστειλαν τις διαδικασίες έκδοσης των αδειών, περιοριζόμενες στην παροχή βεβαιώσεων κατάθεσης των δικαιολογητικών στους ενδιαφερομένους.

Ο δεύτερος παράγοντας έχει να κάνει με την τακτική του αρμοδίου Υπουργείου να ανακοινώνει, ενίοτε και επίσημα, διάφορες πιθανές ημερομηνίες κατάθεσης του Νομοσχεδίου στο ελληνικό κοινοβούλιο δίχως, όμως, να χορηγεί το σχετικό έγγραφο στα κόμματα, τις οργανώσεις και τους φορείς, οι οποίοι το ζητούσαν επιμόνως, προκειμένου να καταθέσουν τις προτάσεις τους αναφορικά με ένα τόσο σημαντικό ζήτημα. Ο μεγάλος αριθμός των αναβολών σε συνδυασμό με την παντελή έλλειψη πληροφόρησης τροφοδότησε ένα κλίμα σύγχυσης, αγωνίας και αβεβαιότητας, το οποίο διατηρήθηκε μέχρι τις αρχές Αυγούστου του επομένου έτους, όταν το επίμαχο Νομοσχέδιο κατατέθηκε στην Βουλή.

Προς απογοήτευση όλων, όμως, δεν επρόκειτο για μια νέα τομή στο ζήτημα της πολιτικής αντιμετώπισης του μεταναστευτικού φαινομένου στην Ελλάδα και σε καμία περίπτωση ένα μέσο επίλυσης των συσσωρευμένων προβλημάτων του προηγούμενου Νόμου. Μια πρώτη, έστω, συνοπτική αξιολόγηση του Ν. 3386/2005 μέσα από την

1 Φ.Ε.Κ. 212 Α΄/ 23 Αυγούστου 2005.

2 Μετά την ολοκλήρωση ευρείας διυπουργικής συνάντησης με θέμα την μετανάστευση.

παρουσίαση των σημαντικότερων διατάξεών του (Ι) οδηγεί σχεδόν αυτόματα και ανεξάρτητα από τις όποιες επιφυλάξεις για την λειτουργικότητα του, στην διατύπωση συγκεκριμένων, πλέον, ανησυχιών αναφορικά με τις οικονομικές και κυρίως, κοινωνικές επιπτώσεις, τις οποίες συνεπάγεται (ΙΙ).

Ι. Παρουσίαση και αξιολόγηση του νέου θεσμικού πλαισίου

Μια πρώτη παρατήρηση αφορά στην συνολική πορεία διαμόρφωσης του νομοσχεδίου και στις μεθόδους, οι οποίες ακολουθήθηκαν την περίοδο των δέκα μηνών, που μεσολάβησαν από την κυβερνητική ανακοίνωση της πρόθεσης αναθεώρησης του νομικού μεταναστευτικού πλαισίου μέχρι την ψήφισή του. Είναι γεγονός ότι οι κρατικές αρχές και κυρίως το αρμόδιο Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (ΥΠΕΣΔΑ) κάλεσαν επανειλημμένα, καθ' όλη την διάρκεια αυτής της περιόδου, τους εμπλεκόμενους φορείς να υποβάλλουν τις προτάσεις τους. Ο ίδιος ο Υπουργός, μάλιστα, συναντήθηκε δύο φορές με τους εκπροσώπους των μεταναστευτικών κοινοτήτων, συνοδευόμενους, πάντοτε, από αντιπροσωπεία της ΓΣΕΕ και του ΕΚΑ.

Ελλείψει, όμως, ενός σχεδίου Νόμου όλες οι διατυπωθείσες προτάσεις δεν θα μπορούσαν παρά να περιορίζονται σε γενικότερα ζητήματα μεταναστευτικής πολιτικής ή, στην πιο συγκεκριμένη εκδοχή τους, στα ελαττώματα και στις παραλείψεις του εν ισχύ, τότε, Νόμου 2910/2001. Στην πραγματικότητα, ήδη, από τις αρχές του 2005, το νομοσχέδιο ήταν καθ' όλα έτοιμο, παρά τις επίσημες διαβεβαιώσεις περί το αντίθετο, ενώ "διέρρεε" προς πάσα κατεύθυνση. Έτσι, το κείμενο του τελικώς κατατεθέντος Νομοσχεδίου διέφερε επουσιωδώς σε σχέση με το αντίστοιχο των τριών, συνολικά, ανεπίσημων ανατύπων, τα οποία κυκλοφόρησαν κατά καιρούς[3].

Μολαταύτα, οι παρατηρήσεις, όσων φορέων αποδέχθηκαν να τοποθετηθούν εκ των προτέρων δημόσια, αναφερόμενοι ευθέως ή εμμέσως σε αυτά τα κείμενα, ή ακόμη και οι προτάσεις, όσων σχολίασαν το επίσημο, πλέον, νομοσχέδιο στα μέσα του καλοκαιριού, ελάχιστα ελήφθησαν υπόψη από τους συντάκτες του. Μια κατ' άρθρον αντιπαραβολή του Νόμου με τις συγκεκριμένες επισημάνσεις των συνδικάτων[4], του Συνηγόρου του Πολίτη[5] και της ΟΚΕ[6] θα καταδείκνυε με σαφήνεια την διάσταση, την οποία έλαβε η απουσία οποιασδήποτε επιστημονικής συνδρομής από την πλευρά φορέων με συσσωρευμένη εμπειρία πάνω στο ζήτημα της μετανάστευσης.

Συμπερασματικά, θα μπορούσε να ειπωθεί ότι η Πολιτεία συζήτησε και ενημερώθηκε για τις απόψεις όλων, αλλά δεν συνεργάστηκε με κανέναν προκειμένου για την υιοθέτηση του νέου Νόμου. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της σημαντικότερης εκδήλωσης, της ημερίδας την οποία διοργάνωσε στο Ζάππειο το Ινστιτούτο Μεταναστευτικής Πολιτικής (ΙΜΕΠΟ) στις

3 Με τίτλο "Νέο νομοθετικό πλαίσιο: είσοδος και διαμονή υπηκόων τρίτων χωρών στην ελληνική Επικράτεια".

4 "Παρατηρήσεις ΓΣΕΕ στο σχέδιο νόμου περί εισόδου, διαμονής και κοινωνικής ένταξης υπηκόων τρίτων χωρών στην ελληνική Επικράτεια", 03/06/2005 και μελέτη 22 του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ με τίτλο "Μεταναστευτική πολιτική και δικαιώματα των μεταναστών", 07/2005.

5 "Παρατηρήσεις Συνηγόρου του Πολίτη επί το υπό επεξεργασία σχέδιο νόμου περί εισόδου, διαμονής και κοινωνικής ένταξης υπηκόων τρίτων χωρών στην ελληνική Επικράτεια".

6 Γνώμη της ΟΚΕ, αριθμ. 133, 11/07/2005.

21/03/2005, κατά την διάρκεια της οποίας η Κυβέρνηση και τα κόμματα του κοινοβουλίου κλήθηκαν να καταθέσουν τις απόψεις τους σε μια στρογγυλή τράπεζα.

Αφενός, όμως, η συζήτηση κατέληξε σε μια γενική παράθεση ιδεών, επειδή δεν διεξήχθη γύρω από ένα συγκεκριμένο νομικό κείμενο και αφετέρου, όλοι οι εκπρόσωποι των μεταναστευτικών κοινοτήτων και των άλλων οργανώσεων παρακολούθησαν τις εργασίες της ημερίδας από video-wall σε διπλανή αίθουσα, χωρίς δικαίωμα παρέμβασης.

Σημειωτέον ότι, η έννοια της ενημέρωσης είναι διαφορετική από αυτές της διαβούλευσης και του κοινωνικού διαλόγου, ως στοιχείων ουσιαστικής συνεργασίας με σκοπό την θέσπιση ενός λειτουργικού και κοινωνικά επωφελούς νομοθετήματος. Ενδεχομένως, δεν αποτελεί σύμπτωση το γεγονός ότι ο νέος Νόμος για την μετανάστευση ψηφίστηκε κατά την διάρκεια των καλοκαιρινών διακοπών, με συνοπτικές διαδικασίες, αμέσως μετά τον Ν.3385/2005, ο οποίος αφορά, κυρίως, στην μείωση του κόστους των υπερωριών.

Επί της ουσίας, ο Ν.3386/2005 αποτελείται από 98 άρθρα κατανεμημένα σε 20 κεφάλαια. Στην εισηγητική Έκθεση του Νόμου αναφέρεται ότι μέσω αυτού επιδιώκεται η κάλυψη των κενών, τα οποία δημιουργήθηκαν από την προ τετραετίας αναποτελεσματική και δυσλειτουργική νομοθετική παρέμβαση. Μεταξύ άλλων επιδιώξεων τονίζονται, ιδίως:

α) η ανάληψη μιας "στρατηγικής πρωτοβουλίας ως προς την διαχείριση της μεταναστευτικής ροής",

β) η θεσμοθέτηση των κατάλληλων εγγυήσεων "ώστε ν' αποφευχθούν τα φαινόμενα ανεξέλεγκτης εισόδου και εξόδου αλλοδαπών στην Χώρα", μέσα από την εντατικοποίηση των ελέγχων,

γ) η χορήγηση της δυνατότητας οριστικής καταγραφής των παρανόμως διαμενόντων αλλοδαπών "προς οριστική εκκαθάριση του χρόνιου σχετικού προβλήματος" και

δ) η πρόβλεψη βασικών αρχών για την κοινωνική ένταξη των μεταναστών.

Ως απάντηση στο ερώτημα, εάν και σε ποιο βαθμό αυτές οι εξαγγελίες αποτελούν καινοτόμες ρυθμίσεις και μάλιστα ικανές να δώσουν οριστικές λύσεις στα προβλήματα που περιγράφονται, αρκεί η παραπομπή σε όσα σχολιάζονται αναφορικά με τις παρόμοιες, αν όχι πανομοιότυπες, δεσμεύσεις, οι οποίες εμπεριέχονται στην αντίστοιχη εισηγητική Έκθεση του Ν.2910/2001[7].

Δεν θα ήταν υπερβολικό να ειπωθεί ότι ο Ν.3386/2005 αποτελεί φυσική συνέχεια του Ν.2910/2001. Στα βασικά σημεία, η δομή και το πνεύμα του προηγούμενου νομοθετήματος παραμένουν αναλλοίωτα, έπειτα από τέσσερα χρόνια. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η κατηγοριοποίηση των αλλοδαπών. Από την μια πλευρά οι ανεπίσημοι και οι μετανάστες σε διαδικασία ανανέωσης των αδειών και από την άλλη οι μελλοντικοί αλλοδαποί, όσοι δηλαδή θα μεταναστεύσουν στο εξής αποκλειστικά μέσα από την γνωστή διαδικασία της μετάκλησης.

Για τους μεν δεύτερους ορίζεται σήμερα ό,τι ακριβώς προβλέφθηκε στον Ν.2910/

7 Βλ. σχετικά Καψάλης Απ., "Το δικαίωμα διαμονής και η απασχόληση των μεταναστών", Μελέτη 22 ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ ό.π., σελ. 55-70.

2001, αλλά ουδέποτε εφαρμόστηκε[8]. Όσο για την πρώτη κατηγορία, στην οποία κατατάσσεται το σύνολο των σημερινών μεταναστών, οι σχετικές διατάξεις επιχειρούν να ρυθμίσουν ένα από τα τέσσερα κεντρικά θέματα του Νόμου, τα οποία είναι τα εξής:

Α) Η ολοκλήρωση των διαδικασιών ανανέωσης όσων αδειών εργασίας και διαμονής είχαν λήξει πριν την ψήφιση του Νόμου.

Πρόκειται για τις άδειες, οι οποίες αποκτήθηκαν και ανανεώθηκαν με βάση τον Ν.2910/2001 και τα νομικά κείμενα[9] που τον συμπλήρωναν ή τον τροποποιούσαν στην πορεία, ιδίως, μέσα από αυτοδίκαιες παρατάσεις της ισχύος των αδειών και των προθεσμιών υποβολής αιτήσεων, αλλά και δια της χορήγησης της ευκαιρίας εξαγοράς 150 ενσήμων κατ' έτος.

Για όλους αυτούς τους ανθρώπους οι άδειες διαμονής παρατάθηκαν αυτοδικαίως μέχρι 31/12/2005 χωρίς την ανάγκη έκδοσης σχετικής διαπιστωτικής πράξης. Μέχρι, όμως, 31/10/2005 οι ενδιαφερόμενοι έπρεπε να υποβάλλουν νέα αίτηση για χορήγηση άδειας εργασίας στις διευθύνσεις εργασίας της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης σύμφωνα με όσα οριζόντουσαν στον Ν.2910/2001, αποδεικνύοντας ασφαλιστικά κάλυψη 150 ημερών ετησίως από 01/07/2003 μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για την άδεια εργασίας.

Οι αρμόδιες αρχές όφειλαν να εκδώσουν τις άδειες εργασίας εντός δύο μηνών, ώστε οι μετανάστες να υποβάλλουν εντός μηνός από την παραλαβή τους νέα αίτηση ανανέωσης της άδειας διαμονής στους οικείου δήμους και κοινότητες. Στις περιπτώσεις στις οποίες είχε εκδοθεί άδεια εργασίας, αλλά οι σχετικές αιτήσεις για άδεια διαμονής απορρίφθηκαν σαν εκπρόθεσμες ή εκκρεμούσαν, πρέπει να επανεξεταστούν από την οικεία Περιφέρεια.

Τέλος, σε όσες περιπτώσεις, παρά την έκδοση άδειας εργασίας, δεν είχε υποβληθεί αίτηση για την ανανέωση της άδειας διαμονής ή δεν προαπαιτείται η έκδοση άδειας εργασίας, η οικεία αίτηση υποβάλλεται επίσης μέχρι 31/10/2005. Με τον τρόπο αυτό, στο κεφάλαιο των μεταβατικών διατάξεων και με το άρθρο 91 παρ. 10 "τακτοποιούνται", όσοι ανήκουν στην κατηγορία των επισήμων ή ημι-επισήμων αλλοδαπών.

Β) Η νομιμοποίηση των ανεπισήμων μεταναστών.

Η αντιμετώπιση του ακανθώδους αυτού ζητήματος, το οποίο απασχολούσε την μεγάλη πλειοψηφία των μεταναστών της χώρας, συμπυκνώνεται στην διάταξη του άρθρου 91 παρ. 11 με την οποία ολοκληρώνεται το κεφάλαιο των μεταβατικών ρυθμίσεων. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, οι οποίες εμπεριέχονται σε πολλές επιστημονικές μελέτες, περισσότεροι από τα 2/3 των μεταναστών δεν έχουν κατορθώσει να αποκτήσουν άδειες εργασίας και διαμονής μέσω της οδού του Ν.2910/2001 και διατηρήθηκαν μέχρι σήμερα σε ανεπίσημο καθεστώς.

Η διαπίστωση αυτή γίνεται και από τους συντάκτες του πρόσφατου Νόμου ταυτό-

8 Γραφεία ευρέσεως εργασίας στα προξενεία, δήλωση εργοδοτικού ενδιαφέροντος μέσω ΟΑΕΔ, ετήσια ανά Περιφέρεια έκθεση για τις ανάγκες της αγοράς εργασίας σε αλλοδαπό εργατικό δυναμικό.

9 Μεταξύ άλλων ο Ν. 3103/2003, ο Ν.3202/2003, ο Ν. 3242/2004.

χρονα με την ανακοίνωση μιας ευρείας καμπάνιας νομιμοποίησης των ανεπισήμων αλλοδαπών προκειμένου για την οριστική επίλυση του διαχρονικού αυτού προβλήματος. Εντούτοις, η συγκεκριμένη νομοθετική ρύθμιση δεν αποτελεί παρά εγγύηση για την διαιώνιση του ανεπίσημου καθεστώτος για εκατοντάδες χιλιάδες μετανάστες και για τα μέλη των οικογενειών τους.

Και αυτό γιατί η σχετική "τρίτη" ευκαιρία ακυρώνεται στην πράξη από τους ουσιαστικούς περιορισμούς και τις αυστηρές πρόσθετες προϋποθέσεις που τίθενται. Πρώτον, της ευκαιρίας αυτής δύνανται να επωφεληθούν μόνον όσοι διαμένουν στην χώρα νωρίτερα τουλάχιστον από την 31η Δεκεμβρίου 2004. Η Πολιτεία, αναγνωρίζοντας το μέγεθος της δημοσιότητας, η οποία προκλήθηκε με τις δια του Τύπου "διαρροές" από τα τέλη της προηγούμενης χρονιάς, θέλησε να αφαιρέσει την δυνατότητα νομιμοποίησης σε όσους θέλησαν να εκμεταλλευτούν την υπό διαμόρφωση κατάσταση και εισήλθαν επί τούτου στην Χώρα.

Δεύτερον, η υπαγωγή στην εν λόγω διαδικασία καθίσταται πρακτικά αδύνατη γιατί προϋποθέτει την πιστοποίηση της διαμονής πριν από την ως άνω ημερομηνία, με εξαιρετικά περιορισμένα μέσα απόδειξης. Στο οικείο άρθρο αναφέρεται αυτολεξεί: "η απόδειξη της διαμονής τους γίνεται από την σχετική θεώρηση εισόδου ή από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χορήγησης άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους ή από την χορήγηση Α.Φ.Μ. ή και από βεβαίωση ασφαλιστικού φορέα για την καταβολή ενσήμων". Στην εγκύκλιο του ΥΠΕΣΔΑ 15887/2005 της 1ης/09/2005, με την οποία καθορίζονται τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εφαρμογή του άρθρου 91 παρ. 11α, διευκρινίζεται ότι, για όσους υπηκόους τρίτων χωρών δεν είναι υποχρεωτική η έκδοση θεώρησης εισόδου[10], αρκεί η τοποθέτηση της ειδικής σφραγίδας εισόδου στην ελληνική Επικράτεια από τις υπηρεσίες διαβατηριακού ελέγχου.

Έτσι, γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι ελάχιστοι αλλοδαποί θα κατορθώσουν να "νομιμοποιηθούν" με τον Ν.3386/2005, δεδομένου ότι ο, ήδη, μεγάλος αριθμός μεταναστών, οι οποίοι είχαν εξαιρεθεί για τους ίδιους λόγους από την δεύτερη ευκαιρία του Ν.2910/2001, διευρύνθηκε από πολλούς ανεπίσημα νέο-εισελθόντες αλλοδαπούς μετά το 2001. Ο λόγος, κυρίως, για μέλη των οικογενειών των (ημι) επισήμων αλλοδαπών της προηγούμενης περιόδου, οι οποίοι κατάγονται από γειτονικές χώρες, αλλά και νέους οικονομικούς μετανάστες ή πρόσφυγες από διάφορα κράτη. Το ενδεχόμενο επίσημο καθεστώς διαμονής των συγγενών τους, όμως, δεν συμπαρασύρει τους/ τις συζύγους και τα παιδιά, για τους οποίους η διέλευση από την οδό της "τρίτης" νομιμοποίησης είναι υποχρεωτική αν και αδιέξοδη.

Το αδιέξοδο αυτό θα μπορούσε να είχε αποφευχθεί με δύο τρόπους. Αφενός, με μια προσεκτικότερη μελέτη των πρόσφατων παραδειγμάτων ευρείας νομιμοποίησης της Ιταλίας και ιδιαίτερα της Ισπανίας, η οποία είχε ευεργετικά αποτελέσματα. Η μοναδική αναφορά στο ισπανικό μοντέλο εντοπίζεται στα πρακτικά της Βουλής κατά την διάρκεια της συζήτησης αναφορικά με το Νομοσχέδιο από 2 έως 4 Αυγούστου, όχι στην ομιλία κάποιου από τους εισηγητές ή τους εκπροσώπους της Πολιτείας,

10 Δυνάμει του Κανονισμού 539/2001 του Συμβουλίου της Ε.Ε.

αλλά στην παρέμβαση ενός μεμονωμένου βουλευτή και μάλιστα ως παράδειγμα προς αποφυγή.

Αφετέρου, και για τα μέλη των οικογενειών των επισήμων αλλοδαπών, σημαντικές λύσεις θα μπορούσε να προσφέρει η ορθολογική και κοινωνικά ευαίσθητη ενσωμάτωση της κοινοτικής οδηγίας για την οικογενειακή επανένωση. Το ίδιο ισχύει και για την οδηγία για την χορήγηση του καθεστώτος του επί μακρός διαμένοντος αλλοδαπού σε υπηκόους τρίτων χωρών με πολυετή διαμονή στην χώρα υποδοχής.

Γ) Η ενσωμάτωση των κοινοτικών οδηγιών 2003/86 και 2003/109.

Οι δύο αυτές κοινοτικές οδηγίες υιοθετήθηκαν από την Ε.Ε. προκειμένου να αντιμετωπιστούν, έστω εκ των υστέρων, τα μεγάλα κοινωνικά προβλήματα τα οποία δημιουργήθηκαν την τελευταία δεκαετία στις περισσότερες από τις χώρες-μέλη, εξαιτίας κυρίως των άτολμων και αμυντικογενών μεταναστευτικών πολιτικών που ακολουθήθηκαν. Έτσι, με τα δύο αυτά νομικά κείμενα θεσπίζεται μια ενιαία βάση για την κοινή ρύθμιση των ζητημάτων της αρμονικής οικογενειακής συμβίωσης και της παροχής ασφάλειας δικαίου σε μόνιμους πλέον αλλοδαπούς κατοίκους της Ε.Ε., ενώ παρέχεται ένα ευρύ πεδίο ευνοϊκότερης εφαρμογής ανάλογα με τις ιδιαίτερες συνθήκες και ανάγκες κάθε κράτους.

Κεντρική φιλοσοφία των οδηγιών αυτών, η οποία δεν επιτρέπεται να ερμηνευτεί ως προς το δυσμενέστερο, αποτελεί η ουσιαστικά εύκολη υπαγωγή όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού αλλοδαπών σε μια διαδικασία κοινωνικής ένταξης, με απώτερο σκοπό την ομαλή συμβίωση μεταναστών και γηγενών. Θα μπορούσε να ειπωθεί ότι και τα δύο κείμενα είναι εμπνευσμένα, κυρίως, από την ελληνική περίπτωση.

Στην Ελλάδα, από τις αρχές της δεκαετίας του ’90 μέχρι και σήμερα, η ισχύς των αδειών εργασίας και διαμονής αφορούσαν σε ελάχιστους μετανάστες και ήταν, στην καλύτερη περίπτωση, διετούς διάρκειας. Επίσης, η ιδιαιτερότητα της σύνθεσης του αλλοδαπού πληθυσμού κατά 80% από πολίτες όμορων κρατών, είχε ως αποτέλεσμα την πρακτικά εύκολη επίτευξη μιας “άτυπης” οικογενειακής επανένωσης πολλών μεταναστών με τα μέλη της οικογένειάς τους, φαινόμενο ιδιαίτερα διαδεδομένο στη χώρα μας. Δυστυχώς, ο έλληνας νομοθέτης αγνόησε αυτή την διάσταση και απέφυγε να εκμεταλλευτεί την εξαιρετικά παραγωγική νομοθετική πρωτοβουλία της Ε.Ε. προς όφελος του κοινωνικού συνόλου.

Ως προς την ενσωμάτωση της οδηγίας για την οικογενειακή επανένωση (κεφάλαιο 10, άρθρα 53-60), πρέπει να τονιστεί ότι επιδιώκεται η όσο το δυνατόν μικρότερη συμμετοχή των ενδιαφερομένων στην σχετική διαδικασία, εφόσον οι οικονομικές - εισοδηματικές προϋποθέσεις κρίνονται - εκτός από αυθαίρετες- απαγορευτικά υψηλές. Συγκεκριμένα απαιτείται η απόδειξη προσωπικού εισοδήματος του αιτούντος το οποίο “δεν μπορεί να είναι μικρότερο από τις ετήσιες αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη προσαυξημένου κατά 20% για τη σύζυγο και κατά 15% για κάθε τέκνο”.

Είναι ευνόητο ότι τις προϋποθέσεις αυτές είναι πολύ δύσκολο να τις συγκεντρώσει ένας μισθωτός, είτε είναι μετανάστης, είτε όχι. Έπειτα από έντονες αντιδράσεις επί των άτυπων νομοσχεδίων τα οποία κυκλοφόρησαν κατά καιρούς τελικά προστέθηκε μια παράγραφος στην περίπτωση γ΄ του άρθρου 53, σύμφωνα με την οποία δεν απαιτείται η προσαύξηση κατά 15% για

κάθε τέκνο στην περίπτωση κατά την οποία και οι δύο σύζυγοι διαμένουν νομίμως στην χώρα. Τέλος, στο απαραίτητο συνολικό αποδεικτέο εισόδημα συνυπολογίζονται οι συνεισφορές των μελών της οικογενείας μόνο κατά την ανανέωση της άδειας διαμονής λόγω οικογενειακής επανένωσης και όχι κατά την αρχική χορήγησή της.

Στο ίδιο συμπέρασμα -περί την νομοθετική πρόθεση για τον αποκλεισμό του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού ενδιαφερομένων- οδηγεί και η ανάγνωση των διατάξεων για την χορήγηση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος αλλοδαπού (κεφάλαιο 13, άρθρα 67-69), για τρεις βασικούς λόγους. Πρώτον, διότι είναι ασαφείς οι προϋποθέσεις, όπως οι σταθεροί και τακτικοί πόροι "οι οποίοι αξιολογούνται σύμφωνα με την φύση τους" ή η ύπαρξη καταλύματος το οποίο να πληροί προδιαγραφές υγιεινής[11].

Το ίδιο ισχύει, δεύτερον, σχετικά με τον τρόπο ελέγχου των κριτηρίων του άρθρου 68, δηλαδή της επαρκούς γνώσης της ελληνικής γλώσσας και της γνώσης στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και του ελληνικού πολιτισμού. Η αρμόδια Επιτροπή θα αποτελείται, μεταξύ άλλων, από δύο μέλη που έχουν την ιδιότητα καθηγητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Ο τρίτος και σημαντικότερος λόγος, έχει να κάνει με την έναρξη της προθεσμίας υπολογισμού της πενταετούς νόμιμης διαμονής προκειμένου για την απόκτηση του δικαιώματος της υποβολής της αίτησης για την άδεια διαμονής μακράς διάρκειας. Στην αρχική πρόβλεψη των άτυπων νομοσχεδίων ως αφετηρία υπολογισμού της περιόδου αυτής ορίζονταν η 1η Ιανουαρίου 2006 με σκοπό τον αποκλεισμό από αυτές τις ευεργετικές διαδικασίες των αλλοδαπών, οι οποίοι διαμένουν επίσημα στην χώρα δυνάμει των ρυθμίσεων του Ν.2910/2001 ή ακόμη και των Προεδρικών Διαταγμάτων του 1997.

Τελικά, κάτω από την έντονη κριτική, η οποία ασκήθηκε, ο νομοθέτης υπαναχώρησε και όρισε στις μεταβατικές διατάξεις (άρθρο 91 παρ. 1) ότι "απαιτείται πενταετής διαμονή στην Χώρα από την απόκτηση άδειας διαμονής σύμφωνα με τον Ν.2910/2001". Στην περίπτωση κατά την οποία την ημερομηνία έναρξης υπολογισμού της πενταετίας αποτελούσε η ημερομηνία κτήσης του πρώτου τίτλου νόμιμης εγκατάστασης στην χώρα, δικαίωμα υπαγωγής στις διατάξεις της ενσωματωμένης οδηγίας θα είχαν πολύ περισσότεροι αλλοδαποί.

Δ) Η εισαγωγή ενός διαφορετικού διοικητικού μοντέλου.

Από την πλευρά της Πολιτείας υποστηρίχθηκε εξ αρχής ότι υπάρχει τουλάχιστον ένας τομέας του Ν.3386/2005, ο οποίος εμπεριέχει αναμφισβήτητα σημαντικές βελτιωτικές μεταβολές. Ο λόγος για την απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών, με στόχο την διευκόλυνση απόκτησης των σχετικών αδειών, για όσους συγκεντρώνουν τις ουσιαστικές προϋποθέσεις.

Προς την κατεύθυνση αυτή, στο άρθρο 9 του Νόμου κωδικοποιούνται οι τύποι των αδειών διαμονής, οι οποίοι κατατάσσονται σε 7 βασικές κατηγορίες και εκδίδονται με την μορφή αδειών διαμονής ενιαίου τύπου κατ' εφαρμογή του Κανονισμού ΕΚ 1030/2002. Η πιο σημαντική, όμως, παρέμβαση είναι αυτή της ενοποίησης των δύο αδειών (εργασίας και διαμονής) σε μια ενιαία, η

11 Προϋπόθεση η οποία, επιπλέον, δεν συμπεριλαμβάνεται στο κείμενο της κοινοτικής οδηγίας.

οποία επιταχύνει την έκδοση της άδειας διαμονής και απαλλάσσει το σύνολο των αλλοδαπών από την υποχρέωση υποβολής δύο φορές των ίδιων, σχεδόν, δικαιολογητικών. Τέλος, και σε ό,τι αφορά στο μέλλον, στα πλαίσια της γενικότερης προσπάθειας απλοποίησης και επιτάχυνσης των διαδικασιών, η Περιφέρεια αναλαμβάνει αυξημένα καθήκοντα και μετατρέπεται στον κεντρικό φορέα έκδοσης των ενιαίων αδειών διαμονής.

Όμως, η ανεπαρκής, τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά, στελέχωση των Περιφερειών σε συνδυασμό με τον, ήδη, συσσωρευμένο φόρτο εργασίας από την εφαρμογή του προηγούμενου νομοθετικού πλαισίου, αποτελούσαν εξαρχής παράγοντες ικανούς να καταστήσουν αδύνατη την διεκπεραίωση εκατοντάδων χιλιάδων υποθέσεων. Προς το παρόν, το στοιχείο εκείνο το οποίο προκαλεί εντύπωση και ξεπερνά και την πιο απαισιόδοξη πρόβλεψη για την δυνατότητα υπαγωγής στις διαδικασίες "νομιμοποίησης" που προβλέπονται από τον Νόμο, είναι ο δραματικά μικρός αριθμός αιτήσεων για έκδοση άδειας διαμονής και για τις δύο κατηγορίες του άρθρου 91.

Κατά συνέπεια, η πρώτη παράταση στις αρχικά βραχυπρόθεσμες προθεσμίες, οι οποίες αναφέρθηκαν προηγούμενα, είναι πλέον γεγονός. Συγκεκριμένα, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 31 της 31ης/10/2005 εγκύκλιος του ΥΠΕΣΔΑ, με την οποία γνωστοποιείται η παράταση της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων χορήγησης άδειας εργασίας και διαμονής μέχρι την 31η/12/2005. Σύμφωνα με αναφορές των προϊσταμένων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, όμως, στις αρχές Δεκεμβρίου οι αιτήσεις για άδεια διαμονής δεν ξεπερνούσαν τις είκοσι χιλιάδες, έτσι ώστε να εκφράζονται βάσιμοι, πλέον, φόβοι ότι η συντριπτική πλειοψηφία των ενδιαφερομένων δεν θα κατορθώσει να αξιοποιήσει την "τρίτη" ευκαιρία της ελληνικής Πολιτείας.

Θα πρέπει να τονιστεί, επιπρόσθετα, ότι ορισμένες νομοθετικές επιλογές καθιστούν ιδιαίτερα πιθανό να καταρριφθεί το προηγούμενο ρεκόρ των 60 περίπου τροποποιήσεων και συμπληρώσεων το οποίο κατεγράφη στην διάρκεια ισχύος του προηγούμενου Ν.2910/2001. Σε αυτές τις επιλογές εντάσσονται σίγουρα η μικρή διάρκεια των εκδιδόμενων αδειών διαμονής, η διατηρούμενη γραφειοκρατία, η σύσταση και η λειτουργία πολλών ειδικών επιτροπών, που η προηγούμενη εμπειρία απέδειξε ότι δεν μπορούν να λειτουργήσουν και οι πολυπληθείς παραπομπές σε μελλοντικές υπουργικές αποφάσεις.

Επιπλέον, ο αρμόδιος Υπουργός σε πρόσφατες δηλώσεις του άφησε ανοιχτό το ενδεχόμενο αναθεωρήσεως των μη λειτουργικών διατάξεων, οι οποίες στο σύνολό τους, σε συνδυασμό με το πλήθος των απαραίτητων ουσιαστικών και τυπικών προϋποθέσεων, θα συνεχίσουν να τροφοδοτούν τα ίδια κυκλώματα που όλο το προηγούμενο διάστημα εκμεταλλεύτηκαν την προσπάθεια χιλιάδων αλλοδαπών να αποκτήσουν νόμιμους τίτλους. Σε σύντομο χρονικό διάστημα, τις αντιδράσεις[12] για την επιβολή παραβόλου ύψους 10 ευρώ για την διεκπεραίωση των ιατρικών εξετάσεων που απαιτούνται για την έγκυρη υποβολή των αιτήσεων για άδεια εργασίας και διαμονής, ακολούθησε η πρώτη δημοσιοποίηση περιστατικού χορήγησης πλαστών πιστοποιητικών υγείας σε Νοσοκομείο της πρωτεύουσας[13].

12 Βλ. Ελευθεροτυπία 16/11/2005, "Μόνο στην Ελλάδα δωρεάν περίθαλψη για μετανάστες".

13 Βλ. Ελευθεροτυπία 26/11/2005, "΄Εδιναν πλαστές κάρτες υγείας σε μετανάστες".

Συμπερασματικά, είναι σαφές ότι οι σημαντικές βελτιώσεις του συνόλου της διοικητικής διαδικασίας μόνον υπό όρους μπορούν να οδηγήσουν στον ουσιαστικό περιορισμό της γραφειοκρατίας, ενώ από μόνες τους δεν αρκούν για την απόκτηση των πολυπόθητων αδειών, αφού το κυριότερο πρόβλημα παραμένει το υψηλό κόστος και η αδυναμία ικανοποίησης των ουσιαστικών απαιτήσεων. Οι πιθανές επιπτώσεις, όλων όσων προαναφέρθηκαν, θα πρέπει να απασχολήσουν σοβαρά τόσο την Πολιτεία, όσο και όλους τους κοινωνικούς φορείς και ειδικότερα το συνδικαλιστικό κίνημα.

II. Οι επιπτώσεις της ελληνικής μεταναστευτικής πολιτικής

Ενώ άρχισαν, πολύ νωρίς, να κάνουν την εμφάνισή τους οι νομοθετικές τροποποιήσεις, οι ερμηνευτικές εγκύκλιοι και οι παρατάσεις στις τασσόμενες προθεσμίες και με βάση όσα αναλύθηκαν περιληπτικώς ανωτέρω, προκύπτει αβίαστα το εξής συμπέρασμα: η ελληνική Πολιτεία δεν θέλει να αξιοποιήσει την δυναμική της νέας πραγματικότητας, που έχει διαμορφωθεί στον ελληνικό χώρο έπειτα από 15 ολόκληρα χρόνια, ούτε έστω να την διαχειριστεί και να την ελέγξει, όπως αναφέρεται στην εισηγητική Έκθεση.

Μέσα από την επανάληψη της δομής, του πνεύματος αλλά και του γράμματος, πολλές φορές, των προηγούμενων αναποτελεσματικών και αποτυχημένων θεσμικών πρωτοβουλιών, χωρίς το άλλοθι του αιφνιδιασμού, της άγνοιας, του πειραματισμού και της σχετικής απειρίας, μπορεί να συναχθεί το εξής: ότι, η συστηματική και ηθελημένη έλλειψη συγκροτημένης μεταναστευτικής πολιτικής, συνιστά, σε τελική ανάλυση, πολιτική και συγκεκριμένα μια αντι-μεταναστευτική πολιτική με ανυπολόγιστες προεκτάσεις.

Σε ό,τι αφορά στις οικονομικές επιπτώσεις, είναι σαφές ότι δεν εντοπίζεται η παραμικρή πρόθεση για την εκμετάλλευση των λεγομένων “νέων κοιτασμάτων απασχόλησης” μέσα από την διαχείριση και την οργάνωση (και) των μεταναστευτικών πληθυσμών. Για τον λόγο αυτό, απουσιάζει κάθε απόπειρα μελέτης των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών αλλά και των προσόντων των εκατοντάδων χιλιάδων, νέων σε ηλικία, αλλοδαπών εργαζομένων, ώστε να προταθούν μηχανισμοί οργάνωσης της απασχόλησης τους προς όφελος όλων.

Εντούτοις, οι εμπεριστατωμένες σχετικές αναλύσεις και εκτιμήσεις δεν είναι σπάνιες. Ενδεικτικά αξίζει να αναφερθεί ότι ακόμη και ο θεσμικός φορέας επιστημονικής συνδρομής της Πολιτείας πάνω σε θέματα μετανάστευσης, το ΙΜΕΠΟ, παρέσχε το προηγούμενο διάστημα όλα τα απαραίτητα εφόδια προκειμένου για την χάραξη μιας νέας μεταναστευτικής πολιτικής στην Ελλάδα.

Το 2ο ετήσιο διεθνές συνέδριο για την μετανάστευση τον περασμένο Οκτώβρη είχε σαν κεντρικό τίτλο "Διασφαλίζοντας τα οφέλη από την μετανάστευση στην Ν.Α. Ευρώπη", ενώ σε αυτό συμμετείχαν επιστήμονες από παγκοσμίου φήμης πανεπιστήμια και από τους μεγαλύτερους διεθνείς οργανισμούς. Οι δύο από τις τρεις συνεδρίες της πρώτης ημέρας ήταν αφιερωμένες στην Κυκλική Μετανάστευση, τα συστήματα οργάνωσης της οποίας εμφανίζουν μια απαραίτητα προϋπόθεση: την γεωγραφική εγγύτητα των χωρών υποδοχής και προέλευσης.

Έπειτα από μια απλή ανάγνωση του Ν.3386/2005 δίνεται η εντύπωση ότι έχει παντελώς παραγνωριστεί αυτή η ιδιαιτερότητα της Ελλάδος, να δέχεται, δηλαδή, το μεγαλύτερο ποσοστό αλλοδαπών εργατών από τις όμορες γειτονικές χώρες, οι οποίες πρόκειται να αποτελέσουν κράτη-μέλη της Ε.Ε. τα επόμενα χρόνια. Αντιθέτως, το στοιχείο το οποίο κυριαρχεί είναι η νομική καθιέρωση όλων των προγενέστερων εμποδίων ως προς την πρόσβαση στην επίσημη αγορά εργασίας για το σύνολο των μεταναστών[14].

Ιδιαίτερα ανησυχητικές είναι, επίσης, και οι διαγραφόμενες κοινωνικές συνέπειες της διατήρησης αυτής της μεταναστευτικής πολιτικής. Κατά την διάρκεια της εξέγερσης στα προάστια του Παρισιού και σε άλλες γαλλικές και ευρωπαϊκές πόλεις, η ηγεσία του ελληνικού Υπουργείου Δημόσιας Τάξης καθησύχαζε την κοινή γνώμη διαβεβαιώνοντας ότι δεν υπάρχει κίνδυνος η ελληνική κοινωνία να βιώσει παρόμοιες καταστάσεις[15].

Αυτό δεν είναι καθόλου βέβαιο. Τον περασμένο Αύγουστο χάθηκε μια ακόμη ευκαιρία να ρυθμιστούν ζητήματα, τα οποία σε άλλες χώρες αποτελούν, πλέον, μη θεραπεύσιμες κοινωνικές πληγές. Στον Ν.3386/2005 απουσιάζει οποιαδήποτε αναφορά στους "μετανάστες" δεύτερης και τρίτης γενιάς.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι οι διακρίσεις στην απασχόληση, στην εκπαίδευση και στους άλλους τομείς της κοινωνικής ζωής, τα υψηλά ποσοστά ανεργίας, τα φαινόμενα ρατσισμού και περιθωριοποίησης, στην περίπτωση της Γαλλίας αφορούσαν σε γάλλους πολίτες. Δεν ήταν θεσμικά κατοχυρωμένες καταστάσεις, αλλά στοιχεία μιας άδικης πραγματικότητας.

Αντιθέτως, στην περίπτωση της Ελλάδος, οι διακρίσεις είναι και θεσμικά κατοχυρωμένες στην βάση της εθνικής καταγωγής για ένα πολύ μεγάλο κομμάτι του πληθυσμού. Ειδικότερα, λοιπόν, για τους αλλοδαπούς δεύτερης και τρίτης γενιάς η αντιμετώπισή τους με τον ίδιο τρόπο που αντιμετωπίστηκαν οι γονείς τους, μέσα μάλιστα από την εγκαθίδρυση θεσμικής φύσης διακρίσεων

14 Περισσότερα για τις οικονομικές συνέπειες αυτής της πολιτικής θα παρουσιαστούν στα πλαίσια της ημερίδας η οποία διοργανώνεται από το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ στις 20/01/2006 με κεντρικό θέμα την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας.

15 Κατά την διάρκεια ομιλίας σε συνέδριο με θέμα "Μεταναστευτική πολιτική στην Ελλάδα: προκλήσεις και προοπτικές", στις 16/11/2005.

για την πανεπιστημιακή και επαγγελματική τους σταδιοδρομία, θα έχει ως αποτέλεσμα την επίσημη δημιουργία μιας δεύτερης κατηγορίας πολιτών, με μειωμένα κοινωνικά δικαιώματα.

Η αντιμετώπιση των "αλλοδαπών" αυτών με τα δεδομένα της σύγχρονης μεταναστευτικής πολιτικής θα έχει καταστροφικές συνέπειες. Πολλοί από αυτούς θα έχουν γεννηθεί ή μεγαλώσει στην Ελλάδα και θα διατηρούν ελάχιστους δεσμούς με την χώρα καταγωγής των γονέων τους. Έχοντας ολοκληρώσει την δευτεροβάθμια και πολύ πιθανόν την τριτοβάθμια εκπαίδευση εξ' ολοκλήρου στην Ελλάδα, θα διεκδικήσουν το αυτονόητο: ισότητα δικαίου και ευκαιριών.

Στην περίπτωση που αυτοί οι νέοι εξακολουθήσουν να αντιμετωπίζονται νομικά σαν "ξένοι", σε συνδυασμό με την γεωγραφική "γκετοποίηση", η οποία επιτελείται με γοργούς ρυθμούς σε επίπεδο υποβαθμισμένων συνοικιών μεγάλων αστικών κέντρων και κυρίως της Αθήνας[16], δεν αποκλείεται να επιταχυνθούν οι διαδικασίες κοινωνικού αποκλεισμού και περιθωριοποίησης, παρόμοιες με αυτές, οι οποίες επιτελέστηκαν νωρίτερα σε χώρες με αυξημένα ποσοστά μειονοτικών ομάδων του πληθυσμού (Γαλλία, Βέλγιο, Γερμανία, Μεγάλη Βρετανία).

Τον συγκεκριμένο κίνδυνο φαίνεται ότι συναισθάνονται πρώτοι από όλους οι έλληνες αστυνομικοί. Κατά την διάρκεια συνεδρίου που διοργανώθηκε στα τέλη Νοέμβρη από την Πανελλήνια Ομοσπονδία Αστυνομικών Υπαλλήλων (ΠΟΑΣΥ), με τίτλο "'Αλλοδαποί' στον τόπο μας", οι συνδικαλιστές του κλάδου ζήτησαν από τους εκπροσώπους της Πολιτείας, μεταξύ άλλων, την άμεση ένταξη αλλοδαπών στο προσωπικό της ελληνικής αστυνομίας για την αποφυγή των παραπάνω καταστάσεων.

Η πρωτοπόρα αυτή πρόταση ακούγεται υπερβολικά αισιόδοξη δεδομένου, κυρίως, ότι στο σύνολο των εργασιακών δικαιωμάτων των μεταναστών το εν ισχύ νομικό πλαίσιο παρεμποδίζει για παράδειγμα, την απρόσκοπτη αλλαγή επαγγελματικής δραστηριότητας, την άμεση αλλαγή του τόπου άσκησης της εργασίας ή συνολικότερα την ομαλή και σταθερή πρόσβαση στην επίσημη εργασία και την κοινωνική ασφάλιση. Η ελληνική μεταναστευτική πολιτική χρειάζεται ριζική αναθεώρηση.

Απαραίτητη, βέβαια, συνθήκη για την υιοθέτηση ενός λειτουργικού και επωφελούς θεσμικού πλαισίου για την μετανάστευση είναι ο ουσιαστικός διάλογος με όλους τους κοινωνικούς φορείς και κυρίως με τις οργανώσεις των εργαζομένων. Το ζήτημα της κοινωνικής ένταξης των μεταναστών, το οποίο περιλαμβάνεται και στον τίτλο του Ν.3386/2005, δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί επαρκώς μέσα, μόνον, από την διατύπωση γενικών αρχών στις τρεις σχετικές διατάξεις του αντίστοιχου κεφαλαίου.

Το παρόν άρθρο δεν θα μπορούσε να αποτελέσει παρά μια πρώτη συνοπτική αξιολόγηση του νέου Νόμου, δεδομένου ότι παρήλθε ελάχιστο χρονικό διάστημα εφαρμογής του, ώστε να είναι επιτρεπτή μια συνολική και εμπεριστατωμένη αξιολόγηση. Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ θα συνεχίσει την προσπάθεια επιστημονικής ανάλυσης των παραμέτρων και των ελλείψεων του νέου θεσμικού πλαισίου με σκοπό την διατύπωση συγκεκριμένων προτάσεων στην κατεύθυνση της βελτίωσή του.

16 Βλ. Καθημερινή, "Πληγές στην καρδιά της Αθήνας", 27/03/2005.

Η ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ & Η ΑΝΕΡΓΙΑ ΤΟ 2005

του Γ. Κρητικίδη

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού (Β΄ τριμήνου 2005), το Εργατικό δυναμικό της χώρας ανέρχεται στα 4.849 χιλιάδες άτομα περίπου και αντιστοιχεί πλέον των 2/3 του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας (15-64 ετών). Η απασχόληση πλησιάζει τα 4.382 χιλιάδες άτομα, οι άνεργοι πλησιάζουν τις 467 χιλιάδες, ενώ το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 9,6% του εργατικού δυναμικού.

Σε σχέση με το προηγούμενο έτος το εργατικό δυναμικό αυξήθηκε κατά μισή ποσοστιαία μονάδα (0,5%), η απασχόληση αυξήθηκε κατά 1,2%, ενώ ο ρυθμός μεταβολής μείωσης της ανεργίας είναι της τάξης του 5,3% (-26.161 άτομα) αντίστοιχα. Η αύξηση του εργατικού δυναμικού της χώρας, σε σχέση με το 2004, οφείλεται σε αύξηση των απασχολούμενων καθώς η μεταβολή αυτών είναι διπλάσια έναντι της μεταβολής που επήλθε στο εργατικό δυναμικό, (51.500 άτομα έναντι 25.300 αντίστοιχα), ενώ οι άνεργοι μειώθηκαν κατά 26.200 άτομα.

Το 63,6% των απασχολούμενων είναι μισθωτοί, πάνω από το ¼ είναι αυτοαπασχολούμενοι (22,1%), το 8,0% είναι εργοδότες και το υπόλοιπο 6,3% εργάζονται ως συμβοηθούντα και μη αμειβόμενα μέλη.

Περί τα 3/4 της αύξησης σε σχέση με το προηγούμενο έτος των απασχολούμενων οφείλεται στην αύξηση της μισθωτής εργασίας, το 20,0% της αύξησης μοιράζονται οι κατηγορίες των εργοδοτών και των αυτοαπασχολούμενων ενώ το υπόλοιπο 5,0% αντιστοιχεί σε αύξηση των συμβοηθούντων και μη αμειβόμενων μελών.

Η απασχόληση αυξάνεται σε 9 κλάδους ενώ μειώνεται στους υπόλοιπους 7 κλάδους της οικονομίας. Στους κλάδους στους οποίους αυξήθηκε η απασχόληση (περίπου 90.400 άτομα), οι 8 στους 10 απασχολούμενους προέρχονται από τις μεταβολές στους κλάδους του Εμπορίου, των Ξενοδοχείων και των Κατασκευών, ενώ στους κλάδους στους οποίους μειώθηκε η απασχόληση (περίπου 39.000 άτομα), αντίστοιχα οι 8 στους 10 απασχολούμενους προέρχονται από τις μειώσεις στους κλάδους της Δημόσιας Διοίκησης, της Βιομηχανίας, της Εκπαίδευσης και των Μεταφορών – Επικοινωνιών.

Οι νεοεισερχόμενοι άνεργοι ανέρχονται σε 178.600 άτομα και αναλογούν στο 38,2% του συνόλου των ανέργων, πάνω από το ήμισυ των ανέργων είναι τόσο οι μακροχρόνια άνεργοι (264.600 άτομα) όσο και οι άνεργοι που έχουν εργαστεί στο παρελθόν (288.300 άτομα), αναλογώντας στο 56,0% και στο 61,8% αντίστοιχα του συνόλου των ανέργων. Οι άνεργοι μέχρι 29 ετών πλησιάζουν το 44,0% των ανέργων (204.400 άτομα), ενώ το ποσοστό ανεργίας αυτών διαμορφώνεται στο χαμηλότερο μέχρι σήμερα επίπεδο της περιόδου 1993-2005 με 18,8%.

Τόσο οι νεοεισερχόμενοι όσο και οι μακροχρόνια άνεργοι σε σχέση με το προηγούμενο έτος μειώνονται, αυξάνονται οι άνεργοι που έχουν εργαστεί στο παρελθόν, ενώ μειώνονται και οι άνεργοι νέοι ηλικίας μέχρι 29 ετών.

Διάγραμμα 1

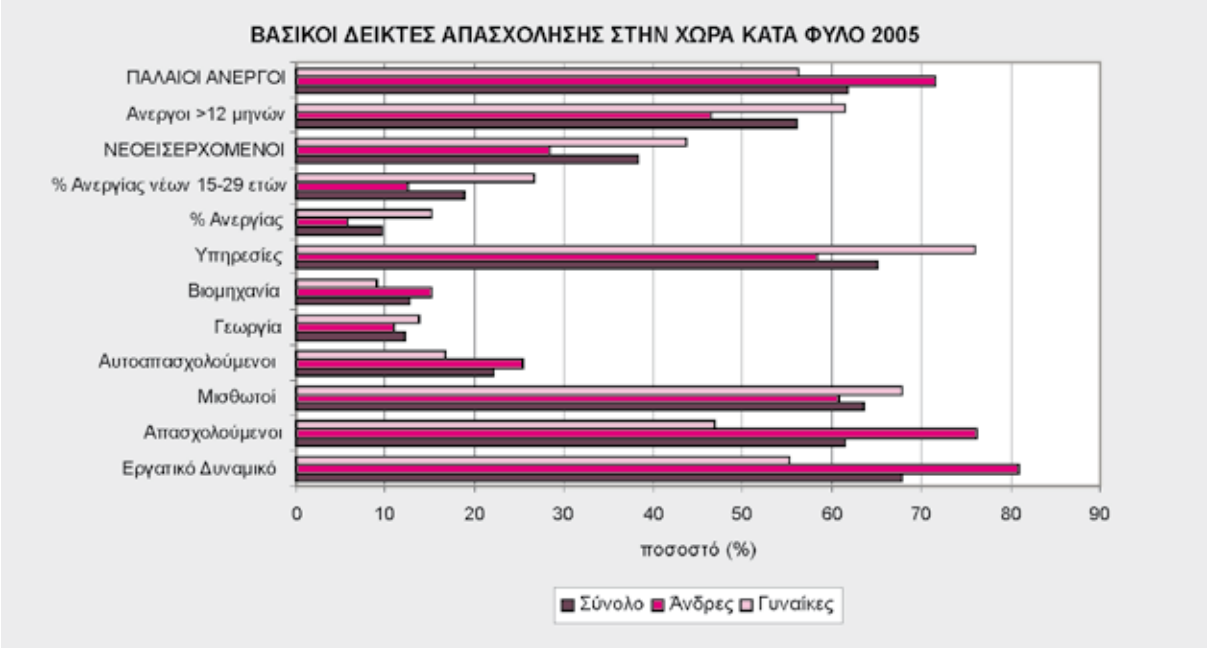

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 1993 ετήσια, 2005 Β΄ τριμήνου
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Οι γυναίκες έχουν μεγαλύτερα ποσοστά στην μισθωτή απασχόληση, στις υπηρεσίες, σε όλες τις κατηγορίες των ανέργων με εξαίρεση τους ανέργους που έχουν εργαστεί στο παρελθόν, καθώς και στα ποσοστά ανεργίας.

Πάνω από το 60,0% των ανέργων και των ανέργων νέων μέχρι 29 ετών είναι γυναίκες, (64,3% και 63,2% αντίστοιχα), το 70,4% των μακροχρόνια ανέργων καθώς και το 73,5% των νεοεισερχόμενων ανέργων είναι γυναίκες ενώ η αναλογία τους στους ανέργους που έχουν εργαστεί στο παρελθόν πλησιάζει το 60,0%.

Η αναλογία των γυναικών στα μεγέθη της απασχόλησης διαμορφώνεται στο 38,3% όσον αφορά την συνολική απασχόληση, μικρότερη είναι η αναλογία στις κατηγορίες των εργοδοτών και των αυτοαπασχολούμενων (19,2% και 29,1% αντίστοιχα) και μεγαλύτερη στην μισθωτή απασχόληση και τα συμβοηθούντα μέλη (40,9% και 67,8% αντίστοιχα).

Η συμμετοχή των γυναικών στις μεταβολές σε σχέση με το προηγούμενο έτος κυμαίνεται από 40,0% - 42,5% για τις κατηγορίες των ανέργων, με εξαίρεση τους μακροχρόνια ανέργους (34,3%), στο ήμισυ της μεταβολής της συνολικής απασχόλησης, στα 2/3 της μεταβολής των αυτοαπασχο-λούμενων, στα 3/4 της μεταβολής των απασχολούμενων στον τριτογενή τομέα και λιγότερο από το ήμισυ στις μεταβολές των μισθωτών (45,2%).

Περί τα 211.000 άτομα σήμερα εργάζονται με μερική απασχόληση από τα οποία το 72,4% είναι γυναίκες. Το ποσοστό της μερικής απασχόλησης διαμορφώνεται στο

4,8%, στις γυναίκες στο 9,1% και στους άνδρες στο 2,1%. Σε σχέση με το προηγούμενο έτος η αύξηση κατά 10.500 άτομα οφείλεται σχεδόν εξ ολοκλήρου στην μεταβολή των γυναικών. Η εν λόγω αύξηση των μερικώς απασχολούμενων αντιστοιχεί στο 1/5 της μεταβολής των απασχολούμενων και στο 40,0% της μεταβολής της γυναικείας απασχόλησης.

Σε αντίθεση με την συνολική απασχόληση των νέων μέχρι 29 ετών όπου μειώνεται η απασχόληση αυτών, η μερική απασχόληση των νέων αυξάνεται κατά 4.000 άτομα περίπου, (με τις γυναίκες να συμμετάσχουν στην εν λόγω αύξηση σε αναλογία 55,0%), με αποτέλεσμα η μείωση στους νέους να οφείλεται σε μείωση της πλήρους απασχόλησης αυτών.

Η αύξηση των μερικώς απασχολούμενων ηλικίας άνω των 30 ετών κατά 6.500 άτομα οφείλεται αποκλειστικά στην μεταβολή των γυναικών, καθώς στους άνδρες υπάρχει μείωση των μερικώς απασχολούμενων.

Σήμερα περί τα 335.600 άτομα εργάζονται με μορφή προσωρινής απασχόλησης, όπου το ήμισυ αυτών είναι γυναίκες. Το ποσοστό της προσωρινής διαμορφώνεται στο 12,1%, στο 14,7% για τις γυναίκες και στο 10,2% για τους άνδρες. Σε σχέση με το προηγούμενο έτος οι προσωρινά απασχολούμενοι μειώνονται κατά 5.700 άτομα περίπου, μείωση που οφείλεται στη μεταβολή των ανδρών καθώς οι γυναίκες με προσωρινή απασχόληση αυξάνονται (κατά 5.200 άτομα), με αποτέλεσμα η αύξηση της μισθωτής απασχόλησης να οφείλεται σε αύξηση των μόνιμα απασχολουμένων.

Η μισθωτή απασχόληση των νέων μέχρι 29 ετών μειώνεται σε σχέση με το προηγούμενο έτος, τόσο ως μόνιμη όσο και ως προσωρινή απασχόληση, ενώ η μείωση των νέων προσωρινά απασχολούμενων υπερβαίνει την συνολική μείωση της εν λόγω κατηγορίας. Η μεταβολή όμως της γυναικείας μισθωτής απασχόλησης των νέων γυναικών (όπου αναλογεί στο 65,0% της μεταβολής των νέων μισθωτών), οφείλεται στη μείωση της μόνιμης απασχόλησης αυτών καθώς αυξάνονται οι νέες γυναίκες με προσωρινή απασχόληση. Αντίθετα στους νέους άνδρες η μείωση της μισθωτής απασχόλησης οφείλεται κυρίως στη μείωση των προσωρινά απασχολούμενων νέων ανδρών.

Ως αποτέλεσμα των παραπάνω μεταβολών στην μισθωτή απασχόληση έχουμε ότι η αύξηση αυτής, οφείλεται στην αύξηση των μισθωτών πάνω από 30 ετών, τόσο στην μόνιμη όσο και στην προσωρινή απασχόληση. Η δε αύξηση των προσωρινά απασχολούμενων άνω των 30 ετών οφείλεται στη μεταβολή των γυναικών καθώς υπάρχει μείωση στους άνδρες.

Σε σχέση με τις μεταβολές από το 1993 μέχρι σήμερα τόσο το εργατικό δυναμικό όσο η απασχόληση και οι άνεργοι αυξήθηκαν με ίσο μέσο ετήσιο ρυθμό μεταβολής 1,4% (ή κατά 17,9% σε σχέση με το 1993 όσον αφορά το εργατικό δυναμικό και την απασχόληση και κατά 17,6% τους ανέργους). Από τα 736.600 άτομα με τα οποία αυξήθηκε το εργατικό δυναμικό, το μερίδιο της απασχόλησης ανέρχεται στο 90,5% της μεταβολής ενώ το υπόλοιπο 9,5% οφείλεται στην αύξηση των ανέργων, (περί τα 666.600 και τα 69.800 άτομα αντίστοιχα).

Οι κατηγορίες με τις οποίες αυξήθηκε η απασχόληση την εν λόγω περίοδο είναι αυτές των μισθωτών και των εργοδοτών (κατά 805.200 και 83.200 άτομα αντίστοιχα), ενώ μειώνονται οι κατηγορίες των αυτοαπασχολούμενων και των συμβοηθούντων μελών κατά 51.900 και 170.000 άτομα αντίστοιχα.

Η αναλογία των γυναικών στην συνολική μεταβολή της απασχόλησης ανέρχεται στο 56,6%, μειώνεται στο 52,6% για τους μισθωτούς και στο 39,0% για τους εργοδότες, πλησιάζει στο 82,0% της μεταβολής στα συμβοηθούντα μέλη, ενώ στην κατηγορία των αυτοαπασχολούμενων οι γυναίκες αυξάνονται κατά 60.400 άτομα.

Η απασχόληση αυξάνεται σε 11 κλάδους ενώ μειώνεται στους υπόλοιπους 6 κλάδους της οικονομίας. Στους κλάδους στους οποίους αυξήθηκε η απασχόληση (περίπου 936.000 άτομα), οι 7 στους 10 απασχολούμενους προέρχονται από τις μεταβολές στους κλάδους του Εμπορίου, της Διαχείρισης ακίνητης περιουσίας, της Εκπαίδευσης, των Ξενοδοχείων και των Κατασκευών, ενώ στους κλάδους στους οποίους μειώθηκε η απασχόληση (περίπου 269.000 άτομα), οι 9 στους 10 απασχολούμενους προέρχονται από την μείωση στον κλάδο της Γεωργίας Κτηνοτροφίας κλπ.

Όσον αφορά τις μεταβολές στις κατηγορίες των ανέργων σημαντική αύξηση έχουμε στην κατηγορία των ανέργων που έχουν εργαστεί στο παρελθόν των οποίων η αύξηση υπερβαίνει την συνολική μεταβολή των ανέργων (87.100 άτομα ή ποσοστό 43,3% έναντι του 1993), ενώ οι μακροχρόνια άνεργοι αυξάνοντα περίπου κατά το 1/3 έναντι του 1993 (62.600 άτομα και 31,5%). Αντίθετα μειώνονται οι άνεργοι ηλικίας μέχρι 29 ετών περί τα 31.000 άτομα και ποσοστό 13,2% καθώς και οι νεοεισερχόμενοι άνεργοι περί τα 17.300 άτομα και ποσοστό 8,8%.

Το σύνολο σχεδόν της μεταβολής των ανέργων (96,0%), το 83,0% αντίστοιχα των μακροχρόνια ανέργων, τα 3/4 των ανέργων που έχουν εργαστεί στο παρελθόν καθώς και το ήμισυ της μεταβολής των ανέργων νέων μέχρι 29 ετών οφείλεται στις μεταβολές των γυναικών, ενώ αυξάνονται την εν λόγω περίοδο και οι νεοεισερχόμενες άνεργες γυναίκες.

Διάγραμμα 2

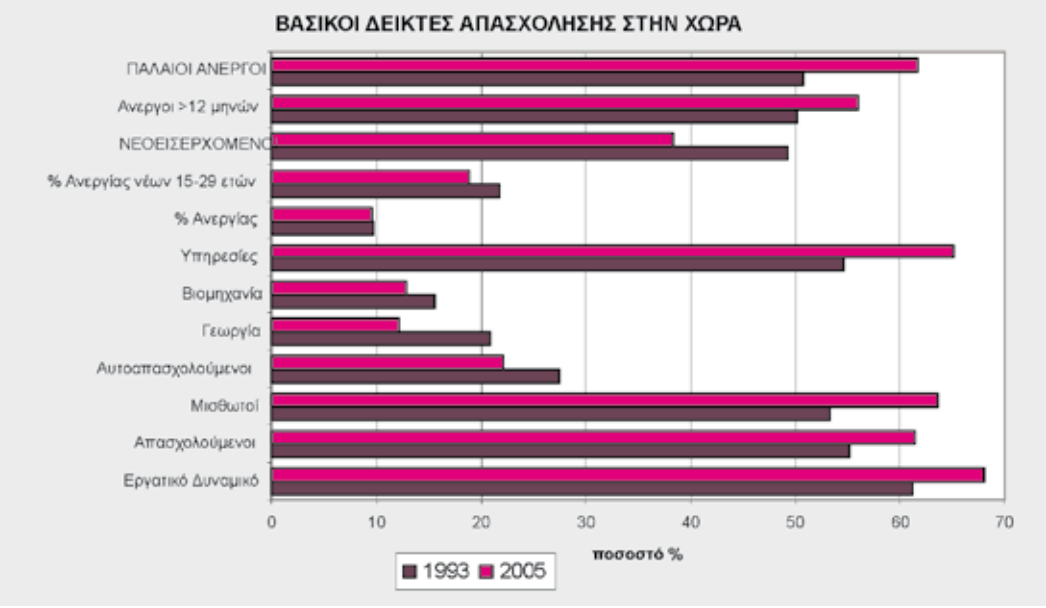

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 1993 ετήσια, 2005 Β΄ τριμήνου
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Σε σχέση με το 1993 πάνω από 9 στα 10 άτομα με τα οποία αυξήθηκε η απασχόληση κατέλαβαν θέσεις πλήρους απασχόλησης (96,5%), στους νέους μέχρι 29 ετών η αναλογία μειώνεται στους 6 στα 10 άτομα. Η αύξηση των μερικώς απασχολούμενων οφείλεται κυρίως στις γυναίκες καθώς μειώνονται την εν λόγω περίοδο οι μερικώς απασχολούμενοι άνδρες.

Όσον αφορά τις μεταβολές της μισθωτής απασχόλησης σε σχέση με το 1993 περίπου 8 στα 10 άτομα με τα οποία αυξήθηκε αυτή κατέλαβαν θέσεις μόνιμης απασχόλησης (84,0%) ενώ η αναλογία μειώνεται περίπου στα 2/3 για τους νέους μέχρι 29 ετών (64,0%).

Επιπλέον στους νέους μέχρι 29 ετών αναλογεί 1 μόνο θέση μόνιμης απασχόλησης και 3 θέσεις προσωρινής απασχόλησης σε κάθε 10 θέσεις με τις οποίες αυξήθηκαν αντίστοιχα οι εν λόγω κατηγορίες της μισθωτής απασχόλησης.

Πίνακας 1:
Απασχόληση κατά φύλο και διάκριση

	1993	2004	2005	2004-2005	1993-2005
ΣΥΝΟΛΟ	**3.715.363**	**4.330.497**	**4.381.936**	**51.439**	**666.573**
ΑΝΔΡΕΣ	2.416.545	2.680.219	2.705.841	25.622	289.296
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	1.298.818	1.650.279	1.676.095	25.817	377.277
% ΓΥΝΑΙΚΩΝ	35,0	38,1	38,3	50,2	56,6
ΠΛΗΡΗΣ	**1993**	**2004**	**2005**	**2004-2005**	**1993-2005**
ΣΥΝΟΛΟ	**3.554.049**	**4.129.937**	**4.170.952**	**41.015**	**616.903**
ΑΝΔΡΕΣ	2.354.595	2.622.174	2.647.709	25.535	293.114
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	1.199.455	1.507.763	1.523.243	15.480	323.788
% ΓΥΝΑΙΚΩΝ	33,7	36,5	36,5	37,7	52,5
ΜΕΡΙΚΗ	**1993**	**2004**	**2005**	**2004-2005**	**1993-2005**
ΣΥΝΟΛΟ	**161.314**	**200.560**	**210.984**	**10.424**	**49.670**
ΑΝΔΡΕΣ	61.951	58.045	58.132	87	-3.819
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	99.363	142.516	152.853	10.337	53.490
% ΓΥΝΑΙΚΩΝ	61,6	71,1	72,4	99,2	107,7
% ΜΕΡΙΚΗΣ	**1993**	**2004**	**2005**		
ΣΥΝΟΛΟ	**4,3**	**4,6**	**4,8**		
ΑΝΔΡΕΣ	2,6	2,2	2,1		
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	7,7	8,6	9,1		
ΜΙΣΘΩΤΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ					
	1993	**2004**	**2005**	**2004-2005**	**1993-2005**
ΣΥΝΟΛΟ	**1.979.602**	**2.746.202**	**2.784.761**	**38.559**	**805.159**
ΑΝΔΡΕΣ	1.263.895	1.624.755	1.645.872	21.117	381.977
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	715.707	1.121.447	1.138.889	17.442	423.182
% ΓΥΝΑΙΚΩΝ	36,2	40,8	40,9	45,2	52,6
ΜΟΝΙΜΗ	**1993**	**2004**	**2005**	**2004-2005**	**1993-2005**
ΣΥΝΟΛΟ	**1.773.471**	**2.404.950**	**2.449.167**	**44.217**	**675.696**
ΑΝΔΡΕΣ	1.137.314	1.445.877	1.477.830	31.953	340.516
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	636.157	959.073	971.337	12.264	335.180
% ΓΥΝΑΙΚΩΝ	35,9	39,9	39,7	27,7	49,6
ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ	**1993**	**2004**	**2005**	**2004-2005**	**1993-2005**
ΣΥΝΟΛΟ	**206.131**	**341.252**	**335.594**	**-5.658**	**129.463**
ΑΝΔΡΕΣ	126.581	178.878	168.042	-10.836	41.461
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	79.550	162.374	167.552	5.178	88.002
% ΓΥΝΑΙΚΩΝ	38,6	47,6	49,9	-91,5	68,0
% ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ	**1993**	**2004**	**2005**		
ΣΥΝΟΛΟ	**10,4**	**12,4**	**12,1**		
ΑΝΔΡΕΣ	10,0	11,0	10,2		
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	11,1	14,5	14,7		

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 1993 Ετήσια, 2004,2005 Β΄ τριμήνου
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 2:
Απασχολούμενοι μέχρι 29 ετών κατά φύλο και διάκριση

	1993	2004	2005	2004-2005	1993-2005
ΣΥΝΟΛΟ	850.569	917.925	882.250	-35.676	31.681
ΑΝΔΡΕΣ	510.015	545.738	525.042	-20.696	15.027
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	340.554	372.187	357.207	-14.980	16.653
% ΓΥΝΑΙΚΩΝ	40,0	40,5	40,5	42,0	52,6
ΠΛΗΡΗΣ	**1993**	**2004**	**2005**	**2004-2005**	**1993-05**
ΣΥΝΟΛΟ	**799.711**	**858.296**	**818.695**	**-39.601**	**18.984**
ΑΝΔΡΕΣ	488.440	525.410	502.939	-22.471	14.499
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	311.272	332.886	315.756	-17.130	4.484
% ΓΥΝΑΙΚΩΝ	38,9	38,8	38,6	43,3	23,6
ΜΕΡΙΚΗ	**1993**	**2004**	**2005**	**2004-2005**	**1993-05**
ΣΥΝΟΛΟ	**50.857**	**59.629**	**63.555**	**3.925**	**12.698**
ΑΝΔΡΕΣ	21.576	20.328	22.103	1.775	527
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	29.282	39.301	41.451	2.150	12.169
% ΓΥΝΑΙΚΩΝ	57,6	65,9	65,2	54,8	95,8
% ΜΕΡΙΚΗΣ	**1993**	**2004**	**2005**		
ΣΥΝΟΛΟ	**6,0**	**6,5**	**7,2**		
ΑΝΔΡΕΣ	4,2	3,7	4,2		
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	8,6	10,6	11,6		
ΜΙΣΘΩΤΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ					
	1993	**2004**	**2005**	**2004-2005**	**1993-05**
ΣΥΝΟΛΟ	**566.767**	**706.870**	**680.727**	**-26.143**	**113.960**
ΑΝΔΡΕΣ	320.571	395.924	386.758	-9.166	66.187
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	246.195	310.946	293.969	-16.977	47.774
% ΓΥΝΑΙΚΩΝ	43,4	44,0	43,2	64,9	41,9
ΜΟΝΙΜΗ	**1993**	**2004**	**2005**	**2004-2005**	**1993-2005**
ΣΥΝΟΛΟ	**464.555**	**555.931**	**537.062**	**-18.869**	**72.507**
ΑΝΔΡΕΣ	262.101	311.912	311.282	-630	49.181
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	202.453	244.020	225.780	-18.240	23.327
% ΓΥΝΑΙΚΩΝ	43,6	43,9	42,0	96,7	32,2
ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ	**1993**	**2004**	**2005**	**2004-2005**	**1993-2005**
ΣΥΝΟΛΟ	**102.212**	**150.938**	**143.665**	**-7.274**	**41.453**
ΑΝΔΡΕΣ	58.470	84.012	75.476	-8.536	17.006
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	43.742	66.926	68.189	1.263	24.447
% ΓΥΝΑΙΚΩΝ	42,8	44,3	47,5	-17,4	59,0
% ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ	**1993**	**2004**	**2005**		
ΣΥΝΟΛΟ	**18,0**	**21,4**	**21,1**		
ΑΝΔΡΕΣ	18,2	21,2	19,5		
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	17,8	21,5	23,2		

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 1993 Ετήσια, 2004,2005 Β΄ τριμήνου
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 3:
Απασχολούμενοι άνω των 30 ετών κατά φύλο και διάκριση

	1993	2004	2005	2004-2005	1993-2005
ΣΥΝΟΛΟ	**2.864.794**	**3.412.572**	**3.499.686**	**87.114**	**634.892**
ΑΝΔΡΕΣ	1.906.530	2.134.480	2.180.798	46.318	274.268
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	958.264	1.278.092	1.318.888	40.796	360.624
% ΓΥΝΑΙΚΩΝ	33,4	37,5	37,7	46,8	56,8
ΠΛΗΡΗΣ	**1993**	**2004**	**2005**	**2004-2005**	**1993-2005**
ΣΥΝΟΛΟ	**2.754.338**	**3.271.641**	**3.352.257**	**80.616**	**597.919**
ΑΝΔΡΕΣ	1.866.155	2.096.764	2.144.770	48.006	278.615
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	888.183	1.174.877	1.207.487	32.610	319.304
% ΓΥΝΑΙΚΩΝ	32,2	35,9	36,0	40,5	53,4
ΜΕΡΙΚΗ	**1993**	**2004**	**2005**	**2004-2005**	**1993-2005**
ΣΥΝΟΛΟ	**110.457**	**140.931**	**147.430**	**6.499**	**36.973**
ΑΝΔΡΕΣ	40.375	37.716	36.028	-1.688	-4.347
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	70.081	103.215	111.401	8.187	41.320
% ΓΥΝΑΙΚΩΝ	63,4	73,2	75,6	126,0	111,8
% ΜΕΡΙΚΗΣ	**1993**	**2004**	**2005**		
ΣΥΝΟΛΟ	**3,9**	**4,1**	**4,2**		
ΑΝΔΡΕΣ	2,1	1,8	1,7		
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	7,3	8,1	8,4		
ΜΙΣΘΩΤΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ					
	1993	**2004**	**2005**	**2004-2005**	**1993-2005**
ΣΥΝΟΛΟ	**1.412.835**	**2.039.332**	**2.104.034**	**64.702**	**691.199**
ΑΝΔΡΕΣ	943.324	1.228.831	1.259.114	30.283	315.790
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	469.512	810.501	844.920	34.419	375.408
% ΓΥΝΑΙΚΩΝ	33,2	39,7	40,2	53,2	54,3
ΜΟΝΙΜΗ	**1993**	**2004**	**2005**	**2004-2005**	**1993-2005**
ΣΥΝΟΛΟ	**1.308.916**	**1.849.019**	**1.912.105**	**63.087**	**603.189**
ΑΝΔΡΕΣ	875.213	1.133.966	1.166.548	32.583	291.335
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	433.704	715.053	745.557	30.504	311.853
% ΓΥΝΑΙΚΩΝ	33,1	38,7	39,0	48,4	51,7
ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ	**1993**	**2004**	**2005**	**2004-2005**	**1993-2005**
ΣΥΝΟΛΟ	**103.919**	**190.314**	**191.929**	**1.616**	**88.010**
ΑΝΔΡΕΣ	68.111	94.865	92.566	-2.299	24.455
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	35.808	95.448	99.363	3.915	63.555
% ΓΥΝΑΙΚΩΝ	34,5	50,2	51,8	242,3	72,2
% ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ	**1993**	**2004**	**2005**		
ΣΥΝΟΛΟ	**7,4**	**9,3**	**9,1**		
ΑΝΔΡΕΣ	7,2	7,7	7,4		
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	7,6	11,8	11,8		

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 1993 Ετήσια, 2004,2005 Β΄ τριμήνου
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 4:
Απασχολούμενοι κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας

	1993	2004	2005	2004-2005	1993-2005
ΣΥΝΟΛΟ	**3.715.363**	**4.330.497**	**4.381.936**	**51.439**	**666.573**
Γεωργία, Κτηνοτροφία, Θήρα, Δασοκομία	775.375	533.493	530.406	-3.088	-244.969
Αλιεία	15.396	12.067	14.180	2.113	-1.216
Ορυχεία και Λατομεία	19.344	14.653	17.747	3.094	-1.597
Μεταποιητικές Βιομηχανίες	578.943	569.672	560.322	-9.349	-18.621
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος κλπ	39.605	39.057	37.689	-1.368	-1.916
Κατασκευές	261.166	350.111	367.273	17.161	106.107
Χονδρικό & Λιανικό Εμπόριο κλπ	587.443	748.497	782.136	33.639	194.693
Ξενοδοχεία και Εστιατόρια	203.163	279.627	304.111	24.484	100.948
Μεταφορές αποθήκευση και επικοινωνίες	248.949	272.375	267.735	-4.639	18.786
Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	81.206	112.386	113.050	664	31.844
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας κλπ	139.566	282.991	289.222	6.231	149.656
Δημόσια Διοίκηση & άμυνα κλπ	267.122	356.049	343.641	-12.408	76.519
Εκπαίδευση	200.699	318.208	312.365	-5.842	111.666
Υγεία και κοινωνική μέριμνα	154.968	219.012	220.205	1.192	65.237
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	117.226	155.122	153.609	-1.513	36.383
Ιδιωτικά νοικοκυριά	23.805	65.806	67.632	1.825	43.827
Ετερόδικοι οργανισμοί και όργανα	1.390	1.369	614	-756	-776
	1993	**2004**	**2005**	**2004-2005**	**1993-2005**
ΣΥΝΟΛΟ (ΓΥΝΑΙΚΕΣ)	**1.298.818**	**1.650.279**	**1.676.095**	**25.817**	**377.277**
Γεωργία, Κτηνοτροφία, Θήρα, Δασοκομία	327.647	231.519	231.348	-170	-96.299
Αλιεία	973	1.617	1.576	-41	603
Ορυχεία και Λατομεία	1.323	683	1.076	392	-247
Μεταποιητικές Βιομηχανίες	181.685	157.557	152.733	-4.824	-28.952
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος κλπ	6.711	8.505	6.794	-1.710	83
Κατασκευές	3.799	6.931	6.586	-346	2.787
Χονδρικό & Λιανικό Εμπόριο	204.899	300.728	316.017	15.289	111.118
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	82.456	130.341	136.507	6.166	54.051
Μεταφορές αποθήκευση και επικοινωνίες	31.266	52.192	48.266	-3.927	17.000
Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	33.150	55.662	56.140	478	22.990
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας κλπ	55.019	127.472	135.925	8.453	80.906
Δημόσια Διοίκηση & άμυνα κλπ	84.726	111.717	111.357	-361	26.631
Εκπαίδευση	117.788	193.266	189.912	-3.354	72.124
Υγεία και κοινωνική μέριμνα	98.050	136.594	141.717	5.124	43.667
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	48.179	73.148	75.102	1.954	26.923
Ιδιωτικά νοικοκυριά	20.428	61.392	65.041	3.649	44.613
Ετερόδικοι οργανισμοί και όργανα	719	957	0	-957	-719

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 1993 Ετήσια, 2004,2005 Β΄ τριμήνου
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 5:
Βασικοί δείκτες απασχόλησης στην χώρα

Σύνολο (και τα δύο φύλα)	1993	2004	2005	2004-2005	1993-2005 M.E P. M.
Πληθυσμός Εργάσιμης Ηλικίας (15-64 ετών)	6 732 562	7 126 879	7 132 834	5 955	400 272
Ετήσια μεταβολή στον Πληθυσμός Εργάσιμης Ηλικίας (%)		0,1	0,1		0,5%
Εργατικό δυναμικό	4 112 443	4 823 515	4 848 793	25 278	736 350
Ετήσια μεταβολή στο Εργατικό δυναμικό (%)		2,0	0,5		1,4%
Ποσοστό συμμετοχής (% πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας)	61,1	67,7	68,0		
Σύνολο απασχολουμένων	3 715 363	4 330 497	4 381 936	51 439	666 573
Ετήσια μεταβολή στην απασχόληση (%)		1,0	1,2		1,4%
Ποσοστό απασχόλησης (% πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας)	55,2	60,8	61,4		
Μισθωτοί	1 979 602	2 746 202	2 784 761	38 559	805 159
Μισθωτοί Ετήσια μεταβολή (%)		5,0	1,4		2,9%
Μισθωτοί (% συνόλου των απασχολουμένων)	53,3	63,4	63,6		
Αυτοαπασχολούμενοι	1 019 349	962 540	967 495	4 955	- 51 854
Αυτοαπασχολούμενοι Ετήσια μεταβολή (%)		-5,5	0,5		-0,4%
Αυτοαπασχολούμενοι (% συνόλου των απασχολουμένων)	27,4	22,2	22,1		
Απασχολούμενοι στην Γεωργία	775 375	533 493	530 406	- 3 088	- 244 969
Γεωργία ετήσια μεταβολή στην απασχόληση (%)		-17,0	-0,5		-3,1%
Απασχολούμενοι στην γεωργία (%)	20,9	12,3	12,1		
Απασχολούμενοι στην Βιομηχανία	578 943	569 672	560 322	- 9 349	- 18 621
Βιομηχανία Ετήσια μεταβολή (%)		0,8	-1,6		-0,3%
Απασχολούμενοι στην βιομηχανία (%)	15,6	13,2	12,8		
Απασχολούμενοι στις υπηρεσίες	2 025 537	2 811 443	2 854 319	42 876	828 782
Υπηρεσίες ετήσια μεταβολή (%)		5,5	1,5		2,9%
Απασχολούμενοι στις υπηρεσίες (%)	54,5	64,9	65,1		
Σύνολο ανέργων	397 080	493 018	466 857	- 26 161	69 777
Ετήσια μεταβολή συνόλου ανέργων (%)		11,6	-5,3		1,4%
Ποσοστό ανεργίας (%)	9,7	10,2	9,6		
Άνεργοι νέοι 15-29 ετών	235 383	231 619	204 371	- 27 248	- 31 012
Ετήσια μεταβολή ανέργων νέων 15-29 (%)		4,0	-11,8		-1,2%
Ποσοστό ανεργίας νέων 15-29 ετών (%)	21,7	20,2	18,8		
Άνεργοι Νέοι (Νεοεισερχόμενοι)	195 885	212 580	178 572	- 34 008	- 17 313
Ετήσια μεταβολή στους νεοεισερχόμενους ανέργους(%)		15,5	-16,0		-0,8%
Άνεργοι Νέοι (% του συνόλου)	49,3	43,1	38,2		
Μακροχρόνιοι άνεργοι	198 965	278 151	261 563	- 16 588	62 598
Ετήσια μεταβολή των μακροχρόνια ανέργων (%)		7,9	-6,0		2,3%
Μακροχρόνια ανεργία (% του συνόλου)	50,1	56,4	56,0		
Άνεργοι που έχουν εργαστεί στο παρελθόν	201 195	280 438	288 285	7 847	87 090
Ετήσια μεταβολή των ανέργων που έχουν εργαστεί(%)		8,8	2,8		3,0%
Άνεργοι που έχουν εργαστεί στο παρελθόν (% του συνόλου)	50,7	56,9	61,8		

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 1993 Ετήσια, 2004,2005 Β΄ τριμήνου
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 5:
Βασικοί δείκτες απασχόλησης στην χώρα (Άνδρες)

Σύνολο (Άνδρες)	1993	2004	2005	2004-2005	1993-2005 M.E P. M.
Πληθυσμός Εργάσιμης Ηλικίας (15-64 ετών)	3 258 311	3 543 579	3 550 396	6 817	292 085
Ετήσια μεταβολή στον Πληθυσμός Εργάσιμης Ηλικίας (%)		0,2	0,2		0,7%
Εργατικό δυναμικό	2 580 545	2 862 235	2 872 665	10 431	292 120
Ετήσια μεταβολή στο Εργατικό δυναμικό (%)		0,9	0,4		0,9%
Ποσοστό συμμετοχής (% πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας)	79,2	80,8	80,9		
Σύνολο απασχολουμένων	2 416 545	2 680 219	2 705 841	25 622	289 296
Ετήσια μεταβολή στην απασχόληση (%)		0,5	1,0		0,9%
Ποσοστό απασχόλησης (% πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας)	74,2	75,6	76,2		
Μισθωτοί	1 248 854	1 624 755	1 645 872	21 117	397 018
Μισθωτοί Ετήσια μεταβολή (%)		3,4	1,3		2,3%
Μισθωτοί (% συνόλου των απασχολουμένων)	51,7	60,6	60,8		
Αυτοαπασχολούμενοι	798 415	684 523	686 190	1 667	- 112 225
Αυτοαπασχολούμενοι Ετήσια μεταβολή (%)		-5,0	0,3		-1,3%
Αυτοαπασχολούμενοι (% συνόλου των απασχολουμένων)	33,0	25,5	25,4		
Απασχολούμενοι στην Γεωργία	447 728	301 974	299 057	- 2 917	- 147 671
Γεωργία ετήσια μεταβολή στην απασχόληση (%)		-18,5	-0,8		-3,3%
Απασχολούμενοι στην γεωργία (%)	18,6	11,3	11,1		
Απασχολούμενοι στην Βιομηχανία	397 258	412 115	407 590	- 4 525	10 332
Βιομηχανία Ετήσια μεταβολή (%)		2,4	-1,1		0,2%
Απασχολούμενοι στην βιομηχανία (%)	16,5	15,4	15,1		
Απασχολούμενοι στις υπηρεσίες	1 248 854	1 567 917	1 578 336	10 419	329 482
Υπηρεσίες ετήσια μεταβολή (%)		4,7	0,7		2,0%
Απασχολούμενοι στις υπηρεσίες (%)	51,7	58,5	58,3		
Σύνολο ανέργων	164 000	182 016	166 825	- 15 192	2 825
Ετήσια μεταβολή συνόλου ανέργων (%)		6,5	-8,3		0,1%
Ποσοστό ανεργίας (%)	6,4	6,4	5,8		
Άνεργοι νέοι 15-29 ετών	90 902	90 976	75 277	- 15 698	- 15 625
Ετήσια μεταβολή ανέργων νέων 15-29 (%)		0,1	-17,3		-1,6%
Ποσοστό ανεργίας νέων 15-29 ετών (%)	15,1	14,3	12,5		
Άνεργοι Νέοι (Νεοεισερχόμενοι)	66 524	67 293	47 382	- 19 911	- 19 142
Ετήσια μεταβολή στους νεοεισερχόμενους ανέργους(%)		3,4	-29,6		-2,8%
Άνεργοι Νέοι (% του συνόλου)	40,6	37,0	28,4		
Μακροχρόνιοι άνεργοι	66 954	88 302	77 410	- 10 892	10 456
Ετήσια μεταβολή των μακροχρόνια ανέργων (%)		-0,5	-12,3		1,2%
Μακροχρόνια ανεργία (% του συνόλου)	40,8	48,5	46,4		
Άνεργοι που έχουν εργαστεί στο παρελθόν	97 476	114 723	119 443	4 720	21 967
Ετήσια μεταβολή των ανέργων που έχουν εργαστεί(%)		8,5	4,1		1,7%
Άνεργοι που έχουν εργαστεί στο παρελθόν (% του συνόλου)	59,4	63,0	71,6		

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 1993 Ετήσια, 2004,2005 Β΄ τριμήνου
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 5:
Βασικοί δείκτες απασχόλησης στην χώρα (Γυναίκες)

Σύνολο (Γυναίκες)	1993	2004	2005	2004-05	1993-2005 Μ.Ε Ρ. Μ.
Πληθυσμός Εργάσιμης Ηλικίας (15-64 ετών)	3 474 251	3 583 299	3 582 437	- 862	108 186
Ετήσια μεταβολή στον Πληθυσμός Εργάσιμης Ηλικίας (%)		0,0	0,0		0,3%
Εργατικό δυναμικό	1 531 898	1 961 280	1 976 128	14 847	444 230
Ετήσια μεταβολή στο Εργατικό δυναμικό (%)		3,7	0,8		2,1%
Ποσοστό συμμετοχής (% πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας)	44,1	54,7	55,2		
Σύνολο απασχολουμένων	1 298 818	1 650 279	1 676 095	25 817	377 277
Ετήσια μεταβολή στην απασχόληση (%)		1,8	1,6		2,1%
Ποσοστό απασχόλησης (% πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας)	37,4	46,1	46,8		
Μισθωτοί	730 748	1121 447	1138 889	17 442	408 141
Μισθωτοί Ετήσια μεταβολή (%)		7,4	1,6		3,8%
Μισθωτοί (% συνόλου των απασχολουμένων)	56,3	68,0	67,9		
Αυτοαπασχολούμενοι	220 934	278 017	281 305	3 288	60 371
Αυτοαπασχολούμενοι Ετήσια μεταβολή (%)		-6,7	1,2		2,0%
Αυτοαπασχολούμενοι (% συνόλου των απασχολουμένων)	17,0	16,8	16,8		
Απασχολούμενοι στην Γεωργία	327 647	231 519	231 348	- 170	- 96 299
Γεωργία ετήσια μεταβολή στην απασχόληση (%)		-14,8	-0,1		-2,9%
Απασχολούμενοι στην γεωργία (%)	25,2	14,0	13,8		
Απασχολούμενοι στην Βιομηχανία	181 685	157 557	152 733	- 4 824	- 28 952
Βιομηχανία Ετήσια μεταβολή (%)		-3,0	-3,1		-1,4%
Απασχολούμενοι στην βιομηχανία (%)	14,0	9,5	9,1		
Απασχολούμενοι στις υπηρεσίες	776 683	1243 526	1275 983	32 457	499 300
Υπηρεσίες ετήσια μεταβολή (%)		6,5	2,6		4,2%
Απασχολούμενοι στις υπηρεσίες (%)	59,8	75,4	76,1		
Σύνολο ανέργων	233 080	311 002	300 032	- 10 969	66 952
Ετήσια μεταβολή συνόλου ανέργων (%)		14,8	-3,5		2,1%
Ποσοστό ανεργίας (%)	15,2	15,9	15,2		
Άνεργοι νέοι 15-29 ετών	144 481	140 643	129 094	- 11 549	- 15 387
Ετήσια μεταβολή ανέργων νέων 15-29 (%)		6,8	-8,2		-0,9%
Ποσοστό ανεργίας νέων 15-29 ετών (%)	29,8	27,4	26,5		
Άνεργοι Νέοι (Νεοεισερχόμενοι)	129 361	145 287	131 190	- 14 097	1 829
Ετήσια μεταβολή στους νεοεισερχόμενους ανέργους(%)		22,2	-9,7		0,1%
Άνεργοι Νέοι (% του συνόλου)	55,5	46,7	43,7		
Μακροχρόνιοι άνεργοι	132 011	189 849	184 154	- 5 696	52 143
Ετήσια μεταβολή των μακροχρόνια ανέργων (%)		12,3	-3,0		2,8%
Μακροχρόνια ανεργία (% του συνόλου)	56,6	61,0	61,4		
Άνεργοι που έχουν εργαστεί στο παρελθόν	103 719	165 715	168 842	3 128	65 123
Ετήσια μεταβολή των ανέργων που έχουν εργαστεί(%)		9,0	1,9		4,1%
Άνεργοι που έχουν εργαστεί στο παρελθόν (% του συνόλου)	44,5	53,3	56,3		

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 1993 Ετήσια, 2004,2005 Β΄ τριμήνου
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Δραστηριότητες ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ

➤ 1-2 Δεκεμβρίου 2005

Το ΙΝΕ-ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ συμμετείχε (Σ. Ρομπόλης) στο 1ο Αναπτυξιακό συνέδριο του Νομού Βοιωτίας για την προγραμματική περίοδο 2007-2013 που πραγματοποιήθηκε στη Λιβαδειά και διοργάνωσε η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Βοιωτίας. Το θέμα εισήγησης του εκπροσώπου του ΙΝΕ ήταν «Περιφερειακή Ανάπτυξη και Απασχόληση».

➤ 5 Δεκεμβρίου 2005

Το ΙΝΕ-ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ συμμετείχε (Γιάννης Κουζής και Δημήτρης Κατσορίδας) σε ημερίδα που διοργάνωσε το περιοδικό Διάπλους με θέμα: «Αναδιαρθρώσεις και καπιταλιστικές διευθετήσεις των εργασιακών σχέσεων».

➤ 5-6 Δεκεμβρίου 2005

Το ΙΝΕ-ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ συμμετείχε στο ανοιχτό φόρουμ για την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη που διοργανώθηκε στην Αθήνα με πρωτοβουλία του ΣΕΒ. Το ΙΝΕ εκπροσώπησαν οι: Γ. Κουζής στην ομάδα εργασίας Απασχόληση και Εργασία, Π. Λ. Ρυλμόν στην ομάδα εργασίας Γιατί δεν γίνονται αλλαγές; και Η. Ιωακείμογλου στην ομάδα εργασίας για την Οικονομία.

➤ 7 Δεκεμβρίου 2005

Το ΙΝΕ-ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ συμμετείχε (Γ. Ρωμανιάς) σε σεμινάριο συνδικαλιστικής επιμόρφωσης που διοργάνωσε το Νομαρχιακό Παράρτημα της ΑΔΕΔΥ στην Τρίπολη Αρκαδίας για συνδικαλιστικά στελέχη της περιοχής. Το θέμα του σεμιναρίου ήταν: «Το ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό σύστημα στην Ελλάδα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση».

➤ 15-16 Δεκεμβρίου 2005

Το ΙΝΕ-ΓΣΕΕ συμμετείχε (Χρ. Τριανταφύλλου), με εκπροσώπους του Ευρωπαϊκού Συνδικαλιστικού Ινστιτούτου – Τμήμα Εκπαίδευσης (ETUI–REHS/Education) και της Ισπανικής Συνομοσπονδίας UGT, σε συνάντησης εργασίας για την προετοιμασία διεθνούς σεμιναρίου συνδικαλιστικής επιμόρφωσης με θέμα «Περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας / Στρατηγική Λισσαβόνας» που θα πραγματοποιηθεί στην Αθήνα τον Φεβρουάριο του 2006.

➤ 19 Δεκεμβρίου 2005

Το ΙΝΕ-ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ συμμετείχε (Γ. Ρωμανιάς) σε σεμινάριο συνδικαλιστικής επιμόρφωσης που διοργάνωσε το Ε.Κ Έδεσσας για συνδικαλιστικά στελέχη της περιοχής. Το θέμα του σεμιναρίου ήταν: «Η κοινωνική ασφάλιση σε Ελλάδα και Ευρώπη».

